

Sygn. akt VIII U 2036/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r. w Gliwicach

sprawy H. K. (1) (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 czerwca 2018 r. i 12 września 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje odwołującemu H. K. (1) prawo do emerytury od maja 2018 r.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt. VIII U 2036/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 czerwca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu H. K. (1) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w okresie od 19 października 1976r. do 30 kwietnia 1994r. pracował w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. jako kierowca ciągnika, a więc pracę określoną w wykazie A, dział VIII, pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podniósł, iż powyższe wynika z przedłożonego organowi rentowemu świadectwa pracy z 29 kwietnia 1994r., a nadto okoliczność tę mogą potwierdzić świadkowie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (...) Oddział w Z. wskazał, że odwołujący nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres od 19 października 1976r. do 30 kwietnia 1994r., wobec czego brak jest podstaw do uznania pracy świadczonej w tym czasie za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych.

Decyzją z 12 września 2018r. (...) Oddział w Z., działając w oparciu o art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Organ rentowy wskazał, że pomimo przedłożenia przez odwołującego świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zawierających informację, iż w okresach od 17 stycznia 1978r. do 23 kwietnia 1979r. i od 12 maja 1981r. do 31 grudnia 1990r. wykonywał pracę kierowcy ciągnika, tj. pracę wymienioną w wykazie A, dział VIII, pkt 3 rozporządzenia, nie uwzględniono tych okresów, ponieważ nie wykazał, że prace te były wyłącznie pracami transportowymi.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony H. K. (1) urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 2 maja 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z 6 czerwca 2018r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

Organ rentowy przyjął, że ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998r. posiada 25 lat, 1 miesiąc i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

W zaskarżonej decyzji (...) Oddział w Z. kwestionował, że skarżący na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat – nie uwzględniono mu żadnego okresu takiej pracy. Organ rentowy nie zaliczył mu bowiem do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. na stanowisku kierowcy ciągnika od 19 października 1976r. do 30 kwietnia 1994r., ponieważ nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Po wniesieniu odwołania od powyższej decyzji ubezpieczony przedłożył dwa świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawione przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych w Z. zawierające informację, iż w okresach od 17 stycznia 1978r. do 23 kwietnia 1979r. i od 12 maja 1981r. do 31 grudnia 1990r. wykonywał pracę kierowcy ciągnika, tj. pracę wymienioną w wykazie A, dział VIII, pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Decyzją z 12 września 2018r. (...) Oddział w Z. ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wskazując, że pomimo przedłożenia przez niego świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie wykazał, że prace na stanowisku kierowcy ciągnika były wyłącznie pracami transportowymi.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 19 października 1976r. do 30 kwietnia 1994r. zatrudniony był w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. na stanowisku kierowcy ciągnika. W tym czasie odbył zasadniczą służbę wojskową w okresie od 24 kwietnia 1979r. do 15 kwietnia 1981r. Po odbyciu służby wojskowej wrócił do pracy w Spółdzielni 12 maja 1981r. Zarówno przed powołaniem do wojska jak i po zakończeniu służby wojskowej ubezpieczony pracował jako kierowca ciągnika z dwiema przyczepami. Ubezpieczony miał uprawnienia do prowadzenia różnych pojazdów: prawo jazdy kat. B posiadał od 18 października 1976r., prawo jazdy kat. A i T od 21 lipca 1977r., a prawo jazdy kat. BE od 5 maja 1981r.

Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Z. zajmowała się świadczeniem usług o charakterze rolniczym i transportowym, przy czym usługi transportowe stanowiły przeważający przedmiot działalności, ponieważ generowały większy zysk. Transportowano głównie materiały budowlane dla budownictwa, płyty chodnikowe, cegły, piasek, ziemię, a także opał do zakładów przemysłowych na Śląsku, jak również wapno, które rozsypywano na polach. Przykładowo, piasek transportowano do Zakładów (...) w T. albo do zakładu (...), ziemia była przewożona z wysypiska z Z. na teren osiedli mieszkaniowych, gdzie następnie przygotowywano tereny zielone, a opał dostarczano do zakładów (...). Transport odbywał się za pomocą traktorów z przyczepami. Spółdzielnia posiadała bazy w M. i w Rybnej, w których było po około 15 ciągników. Pracę rozdzielał dyspozytor. Kierowcy ciągników otrzymywali zlecenia dotyczące transportu i codziennie wyjeżdżali w trasę. W Spółdzielni panowała zasada, że dany kierowca odpowiadał za transport materiałów do konkretnych zakładów, ale zdarzało się – w zależności od potrzeb – że jeździli w inne niż zazwyczaj przydzielone miejsca. W przypadku awarii ciągnika, mechanicy go naprawiali, a kierowca dostawał do pracy inny. Część kierowców pracowała wyłącznie w transporcie, a niektórzy byli przydzielani również do innych prac – jako kombajnści podczas żniw, bądź do prac polowych.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresach od 19 października 1976r. do 23 kwietnia 1979r. i od 12 maja 1981r. do 30 kwietnia 1994r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach pracując jako kierowca ciągnika zaopatrzonego w dwie przyczepy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z.. Odwołujący zajmował się wówczas transportem towarów, w szczególności: materiałów budowlanych, piasku, opału, wapna na pole. Jeszcze przed powołaniem do służby wojskowej został przydzielony głównie do obsługi (...) Spółdzielni (...). Przewoził również złom ze złomowiska w H., który następnie rozwoził po hutach. Dostarczał również materiały do E., czy Zakładów (...) w Z.. Prace transportowe wykonywał za pomocą ciągnika wyposażonego w dwie przyczepy. Pracował przez 8 godzin dziennie. Odwołujący nie był przydzielany do prac polowych. Zdarzało się, że ubezpieczony w czasie żniw pracował jako kombajnista, ale była to praca poza normatywnym czasem pracy, wykonywana w ramach godzin nadliczbowych.

Na podstawie akt osobowych ubezpieczonego ustalono, że w trakcie całego okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. ubezpieczonemu był wypłacany dodatek za pracę w szczególnych warunkach. Odwołujący nie był członkiem tej spółdzielni.

W powyższym okresie wraz z ubezpieczonym w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. pracowali świadkowie: H. K. (2) (zatrudniony w latach 1986-1992 jako kierowca ciągnika), B. L. (zatrudniony w latach 1986-1992 jako kierowca ciągnika) oraz P. M. (zatrudniony w latach 1988-1995 jako kierowca ciągnika).

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego ze Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z., zeznań świadków H. K. (2) (nagranie z rozprawy z 25 września 2018r. min. 13.56 i n. k.28), B. L. (nagranie z rozprawy z 25 września 2018r. min. 25.52 i n. k.28), P. M. (nagranie z rozprawy z 25 września 2018r. min. 34.57 i n. k.28) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 25 września 2018r. min. 46.56 i n. k.28).

Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach zatrudnienia, posiadają oni zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy. Ich zeznania są zbieżne z wyjaśnieniami ubezpieczonego. Ponadto zeznania świadków i odwołującego znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji, w szczególności w aktach osobowych ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 1270 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r., spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz ukończenie 60 lat nie były sporne. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy w zaskarżonych decyzjach stwierdził, że ubezpieczony nie wykazał żadnego okresu takiej pracy. (...) Oddział w Z. nie uwzględnił ubezpieczonemu w szczególności okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. od 19 października 1976r. do 30 kwietnia 1994r. na stanowisku kierowcy ciągnika, ponieważ – zdaniem organu rentowego – nie ma wystarczających informacji do stwierdzenia, że prace na stanowisku kierowcy ciągnika były wyłącznie pracami transportowymi.

W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało w sposób jednoznaczny, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporny okres zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. na stanowisku kierowcy ciągnika.

Jak bowiem ustalono, w trakcie zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. ubezpieczony w okresach od 19 października 1976r. do 23 kwietnia 1979r. i od 12 maja 1981r. do 30 kwietnia 1994r. faktycznie wykonywał głównie pracę kierowcy ciągnika stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym było to praca w transporcie. Odwołujący zajmował się wówczas transportem towarów, w szczególności materiałów budowlanych, piasku, ziemi, opału, wapna na pole. Jeszcze przed powołaniem do służby wojskowej został przydzielony głównie do obsługi (...) Spółdzielni (...). Przewoził również złom ze złomowiska w H., który następnie rozwoził po hutach. Dostarczał też materiały do E., czy Zakładów (...) w Z.. Prace transportowe wykonywał za pomocą ciągnika wyposażonego w dwie przyczepy. Pracował przez 8 godzin dziennie. Odwołujący nie był przydzielany do innych prac, w szczególności prac polowych.

Jak zeznawali świadkowie, zdarzało się, że ubezpieczony w czasie żniw pracował jako kombajnista, ale było to praca poza normatywnym czasem pracy, wykonywana w ramach godzin nadliczbowych. Sąd ustalił również, że w trakcie całego okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Z. ubezpieczonemu był wypłacany dodatek za pracę w szczególnych warunkach.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace kierowcy ciągnika zostały wymienione w wykazie A, dział VIII, poz. 3 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) - prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych.

Nadto Sąd podkreśla, że Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Z. potwierdziła wykonywanie prac w szczególnych warunkach przez odwołującego w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w których wskazano, że praca przez niego wykonywana na stanowisku kierowcy ciągnika to praca wymieniona w wykazie A, dział VIII, poz. 3 stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Wobec faktu, że spełnia on także pozostałe przesłanki uprawniające go do wcześniejszej emerytury, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu H. K. (1) prawo do emerytury od maja 2018r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek